

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský

Autor/ka práce: Tomáš Samec

Název práce: Crisis and the construction of home: Narrative accounts of the Financial crisis on the Czech housing market

Vedoucí práce: Mgr. Jakub Grygar, Ph.D.

Oponent/tka: Karel Čada

Navržené hodnocení: výborně

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Autor jasně formuluje svou výzkumnou otázku, nicméně činí tak až v kapitole metodologie. Z hlediska čtenáře by práci pomohlo explicitní uvedení otázky v úvodu práce, aby mohl číst teoretickou část se zřetelem k celkovému směru textu. Úvod práce má jasně představit problém a vykolíkovat cestu k jeho řešení, v tomto směru úvod tento úkol neplní.

Autor naznačuje, že Česká republika jako post-komunistická může být zajímavá tím, že v důsledku finanční krize dochází k určité reflexi nástrojů osvojených v předchozím období (např. hypoték), ale toto je v práci podle mě v úvodu práce zachyceno jen letmo. Chybí hlubší zdůvodnění toho, proč je Česká republika vhodným příkladem zkoumání krize a konstrukce domova. Česká republika nezažila tak drakonické důsledky finanční krize pro oblast bydlení jako Spojené státy, Irsko či Velká Británie, ani zde nedochází k tak radikálním rozpočtovým opatřením, jako je např. bedroom tax ve Velké Británii, které by zasahovaly do každodennosti bydlení. Také dopady finanční krize v oblasti zaměstnanosti nejsou tak silné jaké v jižní části Evropy a nedochází ani k hromadnému propouštění kvalifikovaných pracovníků.

Pokud se finanční krize někde v ČR více projevila, tak jsou to zejména hůře kvalifikovaní pracovníci periferních regionů. V jejich případě jsou domovy ohrožené krizí – ať už v podobě zvažované pracovní mobility či omezením výdajů. Nicméně ti netvoří gros autorových respondentů. Jeho respondenty jsou příslušníci střední třídy, kteří koupili své domy a byty před vypuknutím ekonomické krize. Tato volba by podle mého žádala jisté vysvětlení, proč se autor zaměřil právě na tuto skupinu. Při čtení citací se tak vkládá otázka, do jaké míry jsou nejistoty respondentů ohledně splácení hypotéky, kombinování více úvazků, pracovní nejistota ohledně pracovních míst projevem ekonomické krize jako nenormální události a do jaké míry jsou odrazem současné, normální podoby zapojení středních do ekonomického systému.

Práce přesvědčivě ukazuje současnou středostavovskou konstrukci domova a narativy toho, jak ji lze dosáhnout a jaká omezení představuje. Domnívám se, že bez důrazu na finanční krizi by neztratila nic na své přesvědčivosti a zajímavosti. Rámování finanční krizí se mi tak zdá trochu zbytečné a částečně i matoucí.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Ano. Pro další úpravy textu, například jeho publikaci, bych autorovi doporučil podívat se i po dalších relevantních autorech pracujících s konceptem krize, například Colin Hay či Greta

Krippner, a autory propojující politickou ekonomickou a diskursivní dimenzi ekonomické krize jako je Mark Blyth nebo Vivian Schmitt či Martin Lodge a Kai Wegrich.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autor přehledně představuje data a způsob analýz. Jeho závěry jsou v nich dobře zakotvené. Presentaci metodologie, interpretace dat a závěrečných zjištěných pokládám za v kontextu diplomových prací vysoce nadprůměrnou a příkladnou.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Klíčové argumenty jsou přesvědčivě vyloženy a opřeny o sebraná data i odbornou literaturu. Autor jemně a umně propojuje svá zjištění s teoretickou perspektivou.

5. Jsou v práci autora/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Ano.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Práce je psaná kultivovanou angličtinou. Za poněkud nestandardní považuji dávat mnohačetné odkazy do zvláštních závorek. Např. strana 48: „with certain exceptions on the side of sociology, anthropology, and geography such as (Jessop 2014) (Knight 2013) (Aalbers 2009) (Woolfson 2010) and others.“

7. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jaký je rozdíl mezi nejistou jako běžným jevem kapitalismu a ekonomickou krizí? Co to znamená pro každodenní životy českých středních tříd?

Celkové hodnocení práce:

Práce se mi velmi líbila. Autorovi respondenti popisují své představy domova i cest, jak se k němu dostávat. Autor odhaluje morální dimenze těchto příběhů a vazbu mezi ekonomickým chováním a konstrukcí identit. Popisuje to přehledně a fundovaně. Přináší zajímavá a nová zjištění. Nicméně hlavní problém, na který jsem při jejím čtením opakovaně narážel, představovalo rámování finanční krizí. Krizi vnímám jako fenomén, kdy dochází k diskrepancím mezi tím, co je ideální a co je dosažitelné, kdy symbolické hranice mezi dobrým a zlým jsou znovu sjednávány. Kdy dochází, jak píše Mark Blyth, k tomu, že aktéři ztrácí jasnou percepci toho, co je v jejich vlastním zájmu. K tomu však v příbězích prezentovaných autorem nedochází. Nicméně tuto výtku prezentuji spíše jako polemiku se zdařilou diplomovou prací než jako důvod pro snížení hodnocení. **Práci hodnotím jako výbornou.**

Datum: 17/06/2014

Podpis: